



Finanspolicy för Lunds kommunkoncern



Beslutsinstans	Beslutsdatum	Giltighetstid	Diarienummer
Kommunfullmäktige	2023-12-12	Tills vidare	KS 2023/0793

Innehållsförteckning

Finanspolicy för Lunds kommunkoncern	2
1 Inledning	2
2 Organisation och ansvarsfördelning.....	3
3 Likviditetshantering och kortsiktig placering av överskottslikviditet.....	4
4 Upplåning.....	4
5 Utlåning och borgen	5
6 Finansiell riskhantering vid skuldförvaltning.....	5
7 Rapportering.....	7

Finanspolicy för Lunds kommunkoncern

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommuner förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare anger kommunallagen att kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen. I enlighet med gällande lagstiftning och med syftet att tydliggöra uppdraget gällande finansverksamheten har Lunds kommun upprättat denna finanspolicy.

1.2 Övergångsregler

Finanspolicyen gäller från och med beslutsdagen i kommunfullmäktige och ersätter därmed tidigare finanspolicy.

1.3 Omfattning

Denna finanspolicy omfattar finansverksamheten i hela kommunkoncernen, med vilken avses Lunds kommun med hel- och majoritetsägda bolag. Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placering av överskottslikviditet och finansiell riskhantering.

Kommunstyrelsen och respektive styrelse i hel- och majoritetsägda bolag ska besluta om finansiella riktlinjer för den egna finansverksamheten inom ramen för denna finanspolicy. Kommunfullmäktige beslutar även placeringpolicy för medel avsatta för pensionsförpliktelser.

1.4 Syfte med finanspolicy

Finanspolicyens syfte är att ange övergripande målsättningar, ansvarsfördelning och allmänna regler i finansiella frågor i kommunkoncernen.

1.5 Mål med finansverksamheten

Det övergripande målet för finansverksamheten i kommunkoncernen är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att:

- tillgodose verksamhetens nödvändiga behov av finansiering i enlighet med fastställd budget
- säkerställa betalningsförmåga och trygga tillgången på kapital
- inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finansnetto inom ramen för beslutad risk

Finansverksamheten ska bedrivas på ett betryggande sätt och i enlighet med på området gällande lagstiftning samt EU-rättsliga principer. Verksamheten

ska kännetecknas av en hög kompetens, affärsmässighet och effektiva beslutsprocesser.

2 Organisation och ansvarsfördelning

Ansvar för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt nedanstående:

Kommunfullmäktiges ansvar är att:

- besluta om finanspolicy efter förslag från kommunstyrelsen
- årligen besluta om en ram för extern upplåning i Lunds kommuns namn
- årligen besluta om en ram för upplåning för kommunens investeringar
- årligen besluta om en ram för vidareutlåning och borgensåtagande för hel- och majoritetsägda bolag samt kommunalförbund som konsolideras i Lunds kommuns redovisning.
- vid behov fatta beslut om ram för vidareutlåning och borgensåtagande till minoritetsägda bolag samt i särskilda fall till externa parter.
- följa utvecklingen av finansverksamheten genom årsredovisning och övrig finansiell rapportering

Kommunstyrelsens ansvar är att:

- övergripande ansvara för kommunens medelförvaltning enligt reglementet
- besluta om delegationsordning
- besluta om finansiella riktlinjer för finansverksamheten i Lunds kommun i enlighet med denna finanspolicy
- löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering
- fortlöpande utvärdera finanspolicyn och riktlinjer samt föreslå kommunfullmäktige att revidera finanspolicyn vid behov

Kommunens nämnder ansvar är att:

- tillhandahålla information till kommunstyrelsen för att uppnå en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen

Styrelsen i de hel- och majoritetsägda bolagen ansvarar för att:

- finansverksamheten i respektive bolag bedrivs inom ramen för denna finanspolicy

- fastställa finansiella riktlinjer för respektive bolag inom ramen för kommunens beslutade finanspolicy
- tillhandahålla information till kommunstyrelsen för att uppnå en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen

Kommunens styrelseledamöter/representanter i kommunalförbund samt minoritetsägda bolag ansvarar för att:

- tillhandahålla information till kommunstyrelsen för ett effektivt finansiellt samarbete inom finansverksamheten

3 Likviditetshantering och kortsiktig placering av överskottslikviditet

Med likviditetshantering avses matchningen av in- och utbetalningar samt hantering av kortfristiga låne- och placeringsbehov. Kommunkoncernen ska ha ett koncernkontosystem för att samordna betalningsflöden. Hel- och majoritetsägda bolag ska vara anslutna till kommunens koncernkontostruktur.

Likviditetshanteringen ska utformas för att effektivisera kapitalförsörjningen med beaktande av att en god betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen. De hel- och majoritetsägda bolagen ansvarar för optimering av respektive bolags rörelsekapital.

Överskottslikviditet ska hanteras aktivt och inom reglerna för risktagande.

Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse inom kommunkoncernen ska i respektive finansiella riktlinjer ange riktlinjer för likviditetshantering och placering av överskottslikviditet.

4 Upplåning

Extern upplåning inom kommunkoncernen kan ske i kommunens eller respektive verksamhets namn, med eller utan kommunal borgen. All extern upplåning i Lunds kommuns namn ska inrymmas inom den av kommunfullmäktige beslutade ramen.

En hög säkerhet beträffande tillgång till finansiering ska eftersträvas och kommunkoncernens upplåning och betalningsförmåga ska vid varje tidpunkt vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften, en s k likviditetsreserv.

Finansiell leasing jämställs med upplåning. Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än verksamhetens

alternativkostnad vid egen finansiering eller lånefinansiering. Därför ska finansiell leasing i kommunkoncernen användas sparsamt.

Kommunstyrelsen och respektive styrelse i hel- och majoritetsägda bolag ska i respektive finansiell riktlinje ange riktlinjer för upplåning och likviditetsreserver.

5 Utlåning och borgen

Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade utlånings- och borgensramar.

All utlåning och borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsade i fråga om belopp och tid.

Utlåning eller borgensåtagande till kommunalförbund ska ske i enlighet med förbundsordning. Utlåning och borgensåtagande till minoritetsägda bolag bör, om inte särskilda skäl finns, ske med motsvarande andel i åtagande vad som regleras i konsortialavtalet eller motsvarande avtal med annan part. Om särskilda skäl finns till avvikelse från denna riktlinje kan detta prövas och beslutas av kommunfullmäktige.

Utlåning eller borgensåtagande till extern part såsom övriga bolag, föreningar eller organisationer inom kommunen ska hanteras restriktivt. Lån eller borgen kan prövas av kommunfullmäktige i sådana särskilda fall då det bedöms vara av väsentlig betydelse för tillvaratagande av för kommunen angelägna intressen.

Kommunens prissättning av lån och borgen ska eftersträva marknadsmässiga villkor i syfte att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för de verksamheter som verkar i konkurrens med privata aktörer. Prissättningen ska vara transparent.

Kommunstyrelsen ska i finansiella riktlinjer ange riktlinjer för utlåning, borgen, kreditprövning och säkerheter samt riktlinjer för fastställande av utlåningsmarginaler och borgensavgifter.

6 Finansiell riskhantering vid skuldförvaltning

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker dels i form av operativa risker. För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi och riktlinje.

Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse ska i finansiella riktlinjer ange riktlinjer för riskhanteringen. Hel- och majoritetsägda bolag som i verksamheten har identifierade risker av finansiell karaktär, vilka inte täcks av finansverksamheten, ska utarbeta strategier och riktlinjer för dessa risker. Exempel på sådana risker är elprisrisker och valutarisker kopplade till elhandel samt råvaruprisrisker.

6.1 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.

Då kommunen och de hel- och majoritetsägda bolag har en för respektive verksamhet betydande skuldsättning ska de utforma en betryggande strategi för finansieringsrisken. Kapitalförsörjningen ska tryggas genom en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer och långivare. Upplåning och betalningsförmågan ska även vid varje tidpunkt vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften, så som likviditetsreserv. Kommunen ansvarar för likviditetsreserven för all upplåning i Lunds kommuns namn samt för de hel- och majoritetsägda bolagens lån med kommunalt borgensåtagande. Respektive bolag ansvarar dock för likviditetsreserven för upplåning i eget namn utan kommunal borgen.

6.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar respektive verksamhets finansnetto negativt.

Då kommunen eller hel- och majoritetsägda bolag har en för respektive verksamhet betydande skuldsättning ska de utforma en betryggande strategi för räntebindningen. Strategin bör uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen och riskmandat ska ange tillåtna avvikelser.

6.3 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär.

I externa finansiella transaktioner med motpartsrisk ska bara motparter med hög kreditvärdighet väljas. Motpartsrisken ska i möjligaste mån även reduceras genom att transaktionerna sprids på flera motparter.

6.4 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar.

I finansverksamheten uppkommer valutarisker om upplåning eller placering sker i utländsk valuta. Valutarisker i skuldförvaltningen får inte förekomma och ska valutasäkras i samband med underliggande upplåning eller placering.

6.5 Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, felaktigt agerande eller felaktiga system.

De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering. Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan.

6.6 Derivatinstrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera kurs- och ränterisker.

Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valutaexponeringar. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid dokumenteras före affärsavslut.

7 Rapportering

Kommunstyrelsen ska rapportera finansverksamheten till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen. Kommunstyrelsen ska bedöma om det finns anledning till särskilda rapporter eller beslut i kommunfullmäktige om den finansiella verksamheten.